Inventaris

VASTGESTELD GEBIED IN DE LANDSCHAPSATLAS

Domein Blommerschot en Beulkbeemden

vastgesteld gebied in de landschapsatlas van 27-01-2010 tot heden

ID: 10273 **URI:** https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/10273

Besluiten

Domein Blommerschot en Beulkbeemden (https://id.erfgoed.net/besluiten/4670)
vaststellingsbesluiten: 27-01-2010 ID: 4670

Rechtsgevolgen

ℹ Meer informatie over de rechtsgevolgen van vaststellingen vind je op onze website (https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling).

Provincie
Antwerpen

Gemeente
Beerse, Lille, Malle, Vorselaar, Zandhoven, Zoersel

Deelgemeente
Oostmalle, Pulderbos, Vlimmeren, Vorselaar, Wechelderzande, Zoersel

Straat
Onbepaald

Locatie
Vlimmeren (Beerse), Wechelderzande (Lille), Oostmalle (Malle), Vorselaar (Vorselaar), Pulderbos (Zandhoven), Zoersel (Zoersel)

Nauwkeurigheid zone
Tot op 15m

Oppervlakte zone
9 756 136m²

Beschermingsdossiers
4.05/10000/109.1

Typologie: bossen (https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1841), compartimentenlandschappen (https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2061), dreven (https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/128), graslanden (https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1910), landduinen (https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2015), plaggenbodems (https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2044), valleien (https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2000), vliegvelden (https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/476)

Aanduiding ankerplaatsen 2006-2014 (https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1102) (geografische inventarisatie,

vaststellingen, actualisaties: van 2006 tot 2014)

Beschrijving

Het Domein Blommerschot en Beulkbeemden is vastgesteld in de landschapsatlas.

Waarden

natuurwetenschappelijke waarde

De ankerplaats bevat geomorfologische, bodemkundige, hydrologische, landschapsecologische, faunistische en floristische erfgoedwaarden.

Eén van de meest karakteristieke natuurlijke landschapselementen zijn de landduinen in het noorden van de ankerplaats (Bruulbergen). Deze (historische) zandverstuivingen vormen een markante terreinovergang in het overwegend vlakke landschap. De droge zandbodems van de duinen contrasteren sterk met de vochtige en natte zandbodems van de beekvalleien en de bossen. Samen met de afwisseling in open (vliegveld van Malle) tot halfopen (beekvalleien van Molenbeek en Visbeek en de landbouwenclave van Malle) en gesloten entiteiten (het grote en uitgestrekte boscomplex), zorgt deze verscheidenheid voor een enorme rijkdom aan typisch Kempense biotopen: landduinen, heiden, heischrale graslanden, vennen, naald- en loofbossen. Aangevuld met cultuurelementen als dreven, bomenrijen, vijvertjes, weilanden, akkers en veldwegen vormt deze ankerplaats een uitermate belangrijk leefgebied voor verschillende (zeldzame) planten en dieren. Dit wordt ondersteund door de aanduiding als Europees Habitatrichtlijngebied van een zeer groot deel van deze ankerplaats.

historische waarde

De eerste vermelding van Blommerschot – toen een Riddergoed – dateert van 1432. De ontwikkeling van deze landbouwenclave is goed te volgen door vergelijking van historische kaarten. In de 18de eeuw was het domein ingebed in een uitgestrekte heide. In de 19de eeuw stijgt het aandeel bos in en rondom Blommerschot zeer sterk. Het huidige goed ontwikkelde drevenpatroon is reeds herkenbaar op de eerste historische kaarten van het gebied. Het landgoed Heiligenaert gaat van oorsprong terug tot 1846, maar werd intussen sterk verbouwd. De Onze-Lieve-Vrouw van Lourdeskapel in Blommerschot werd gebouwd in 1900.

De historische bosexploitatie in de streek, ten nadele van de immense heide, is ook zichtbaar op historische kaarten. Deze ontginning vindt hoofdzakelijk plaats in de 19de en 20ste eeuw, waarbij naast de aanleg van bospercelen ook de ontginningswegen in de heide opvallen. Veel van deze wegen zijn tot vandaag bewaard gebleven. Ook de ontginning van het beemdenlandschap in de beekvalleien loopt parallel met de landbouw- en bosontginning.

Het vliegveld van Malle werd pas in de tweede helft van de twintigste eeuw aangelegd en maakte het mee mogelijk dat de laatste heiderelicten en heischrale graslanden bewaard bleven tot vandaag.

Hoewel de archeologische vondsten eerder beperkt zijn (bekend is een mesolithische site in de duinen van Bruulbergen), wijzen een aantal studies op de archeologische potenties.

esthetische waarde

Het landschap in de ankerplaats 'Blommerschot en Beulkbeemden' is zeer verscheiden in opbouw en structuur met een afwisseling van landduinen, heide, uitgestrekte bossen, imposante dreven en kleinschalige landbouw in de beekvalleien. In combinatie met het schaarse, maar zeer mooie bouwkundig erfgoed, resulteert dit in een esthetisch zeer aantrekkelijk en waardevol geheel.

ruimtelijk-structurerende waarde

Deze ankerplaats kan worden getypeerd als een centraal gelegen bosgebied dat aan de oost- en westzijde wordt begrensd door een kleinschalig valleilandschap. De open structuren in het bos, gevormd door de landbouwenclave van Blommerschot en het vliegveld, brengen structuur in het overwegend gesloten boscomplex. De duinen van Bruulberen zorgen voor een markante terreinovergang in het vlakke landschap. Grenzend aan de ankerplaatsen 'Zalfens Gebroekt' en "s Herenbos, Heihuizen en Zalfen' vormt deze ankerplaats een onderdeel van een uitgestrekte en landschappelijk waardevolle open ruimte tussen Oostmalle, Zoersel en Wechelderzande.

Aanduiding van

Is de vaststelling van

Domein Blommerschot en Beulkbeemden

(https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/135363)

Vlimmeren (Beerse), Wechelderzande (Lille), Oostmalle (Malle), Vorselaar (Vorselaar), Pulderbos (Zandhoven), Zoersel (Zoersel)
Domein Blommerschot en Beulkbeemden is samengevat te omschrijven als een centraal gelegen bosgebied, het noordoost-zuidwest georiënteerde vliegveld en de landbouwenclave van Blommerschot, geflankeerd door een kleinschalig valleilandschap in het oosten (vallei van de Visbeek) en westen (vallei van de Molenbeek – Beulkloop).

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2026: *Domein Blommerschot en Beulkbeemden* [online], https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/10273 (https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/10273) (geraadpleegd op 23 juli 2026).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? Meld

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? Meld het ons via het contactformulier (/contact?uri=https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/10273).

Vlaanderen is erfgoed

Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed (https://www.onroerenderfgoed.be/)

Privacyverklaring (https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring)
Juridische informatie (https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie)

Agentschap Onroerend Erfgoed